

Faktablad: Klimatförändringarna

Vädret varierar från dag till dag, vissa dagar är det soligt, andra regnigt. Det finns också en naturlig variation olika år, ibland är vintern extra kall och ibland mildare. **Klimatet**, däremot, beskriver genomsnittliga förhållanden för temperatur, nederbörd, vind med mera under flera år eller sekel.

Klimatet på jorden har alltid varierat och livet på jorden kan återhämta sig från istider och stora temperaturhöjningar. Den globala uppvärmningen som nu pågår sker dock mycket snabbt. Detta gör att ekosystemen inte hinner anpassa sig i takt med klimatförändringarna. Det innebär att det finns en risk att vi får en betydande förlust av biologisk mångfald, det vill säga att djur och växter dör ut, vilket medför mindre tåliga och produktiva ekosystem.

Samhället påverkas av klimatförändringarna på många sätt. Extremväder blir vanligare. På vissa platser kommer nederbörden att öka betydligt, medan andra kommer att drabbas av extrem torka. På många platser kommer livsmedelsproduktionen att sjunka på grund av värme och torka.

Havsytan höjs när världens landisar smälter och havstemperaturen stiger. Detta innebär att kustnära och låglänta områden drabbas, landyta hamnar under vatten och människor tvingas flytta. Jordens färskvattenresurser kommer också att påverkas och vi kommer att se en ökad spridning av tropiska sjukdomar. Eftersom det på många platser kommer att vara ont om naturresurser ökar risken för konflikter och ytterligare miljontals människor kommer att tvingas på flykt.

> [Läs mer om växthuseffekten här](#)

Hur kan den globala uppvärmningen stoppas?

För att undvika ännu allvarligare klimatförändringar måste utsläppen av växthusgaser minska. Världens ledare har enats om att temperaturhöjningen måste begränsas till under två grader, med sikte på 1,5 grader, vilket forskarna menar är möjligt om vi människor snabbt minskar utsläppen av växthusgaser från fossil energi, minskar utsläppen från jordbruk och skogsbruket blir hållbart så att skogen kan ta upp så mycket koldioxid som möjligt. En del kan bara lösas med stora förändringar i samhället, vilket kräver politiska beslut. Annat går att påverka själv genom att ändra sina vanor i vardagen.

Eftersom klimatförändringarna är ett globalt problem måste alla i världen hjälpas åt för att lösa det. Detta innebär till exempel att Sverige skulle kunna bidra till att minska utsläppen i Europa genom att bygga ut mer förnybar energi än landet behöver och exportera den.

Historiskt har de rika länderna släppt ut mer växthusgaser än de fattiga och mycket av de politiska förhandlingarna kring klimat rör därför hur de nödvändiga utsläppsminskningarna ska fördelas mellan olika länder. Ska de baseras på historiska utsläpp, nuvarande utsläpp eller på vilka behov länderna har av att släppa ut i framtiden för att ta sig ur fattigdom?

Så tycker Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen tycker att ökningen av den globala medeltemperaturen - som orsakas av människans utsläpp - måste stanna under 1,5 grader. Det är viktigt för att konsekvenserna för människor och ekosystem på planeten inte ska bli så allvarliga att de inte går att anpassa sig till. För att nå det målet tror Naturskyddsföreningen att utsläppen av växthusgaser måste vara nära noll i världen senast 2050 och i Sverige senast 2030. Att målen är olika beror på att vi i Sverige och andra höginkomstländer har släppt ut mycket mer koldioxid under 1900-talet än dagens låginkomstländer - och det gör vi fortfarande! Länder där många människor lever i fattigdom behöver få utrymme att öka sina utsläpp, men även hjälp att minska utsläppen, under en period eftersom det annars blir svårt att minska fattigdomen. För energisystemet innebär Naturskyddsföreningens klimatmål att vi människor inte kan fortsätta använda fossila bränslen, eftersom de släpper ut mycket växthusgaser. Energikällorna måste också vara långsiktigt hållbara och inte komma från resurser som tar slut (t ex olja och uran). Därför tycker Naturskyddsföreningen att energin i framtiden måste komma från 100% förnybara energikällor i hela världen. Och att dessa förnybara energikällor måste användas på ett sätt som påverkar den lokala miljön så lite som möjligt.

[> Till alla Naturskyddsföreningen i skolans faktablad](#)

Call to action - sidebar:

[Testa Energifallets hållbara övningar!](#)

Promos i sidebar:

[Skolmaterial om Arktis](#)

[Faktablad och ordlistor](#)